

Szanowni Państwo

Poniżej zamieszczamy pytania z odpowiedziami przekazane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w związku z SARS-CoV-2.

Pytania:

1. Przedsiębiorca, który prowadzi działalność z branży hotelarskiej jest na etapie trwałości operacji, zgodnie z zawartą umową o przyznaniu pomocy - operacja związana z rozwojem działalności gospodarczej. Zgodnie z zapisami par. 5 umowy o przyznaniu pomocy zobowiązany został do utrzymania miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji operacji. Na dzień dzisiejszy sytuacja na rynku spowodowana pandemią koronawirusa powoduje u niego brak przychodów i przy utrzymaniu się takiego stanu rzeczy będzie zmuszony do redukcji zatrudnienia aby móc utrzymać płynność finansową. Mając na uwadze powyższe beneficjent obawia się utrzymania w okresie trwałości wskaźnika dot. utworzenia miejsc pracy, mając na uwadze zapis, iż reguła proporcjonalności wskaźników zawarta w umowie nie dotyczy wskaźnika dot. zatrudnienia, obawia się że Instytucja Wdrażająca może mu wypowiedzieć umowę i wezwać do zwrotu środków otrzymanych z UE na realizację operacji. Samorząd Województwa Małopolskiego zwraca się z zapytaniem, czy mając na uwadze zapisy par.16 umowy o przyznaniu pomocy może w tej sytuacji wydłużyć beneficjentowi okres trwałości ze względu na nadzwyczajne okoliczności, o których mówi art. 2 ust. 2 rozporządzenia nr 1306/2013 oraz art. 4 rozporządzenia nr 640/2014 o ile beneficjent w ciągu 15 dni roboczych będzie w stanie dokonać tej czynności.

2. Beneficjent otrzymał środki finansowe na realizację zakresu rzeczowego operacji realizowanej w ramach podejmowania działalności gospodarczej. W wyniku zaistniałej sytuacji, beneficjent nie jest w stanie dokonać zamówienia specjalistycznego sprzętu, za którego produkcję odpowiadają firmy zlokalizowane poza granicami państwa polskiego, gdyż na chwilę obecną żadne firmy nie przyjmują żadnych zamówień. Beneficjent na etapie wyboru operacji przez Radę Lokalnej Grupy Działania otrzymał punkty w ramach kryterium wyboru operacji tj. „termin realizacji operacji nastąpi w ciągu 4 miesięcy od dnia zawarcia umowy”, które gwarantowały mu, że operacja została zakwalifikowana do „operacji wybranych do dofinansowania” – niespełnienie przedmiotowego kryterium spowoduje że operacja beneficjenta nie będzie spełniała minimum punktowego aby być w puli projektów wybranych- tym samym, zgodnie z zapisami umowy następuje jej wypowiedzenie przez Samorząd Województwa. Czy również w tym przypadku można zastosować przepisy UE związane z nadzwyczajnymi okolicznościami i czy te okoliczności powinna po pierwsze uwzględnić Rada LGD, a później SWM?

3. Mikro lub mały przedsiębiorca w związku z wyjątkową sytuacją nie jest w stanie w okresie trwałości spełnić wymogu osiągnięcia co najmniej 30% zakładanego w biznesplanie, ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie rok od dnia wypłaty płatności końcowej. Termin na wykonania zobowiązania przypada na kwiecień/maj 2020 roku – czy również w tym przypadku SWM może wydłużyć beneficjentowi zobowiązanie mając na uwadze nadzwyczajne okoliczności, o których mówią rozporządzenia UE 1306/2013 oraz 640/2014.

4. W dniu dzisiejszym w związku z zaistniałą sytuacją beneficjent zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu na złożenie uzupełnień do wniosku o płatność. Na chwilę obecną brak jest jakichkolwiek przepisów umożliwiających wyrażenie zgody w tym zakresie wobec beneficjenta. Argumentem Beneficjenta jest powód, że nie jest w stanie otrzymać dokumentu z właściwego organu, gdyż w tym okresie organ działa w sposób ograniczony. Czy w tym przypadku zostaną wydane jakieś wytyczne, czy też beneficjentowi pozostaje jedynie prośba o przywrócenie terminu na uzupełnienia?

5. Beneficjent, który podjął niedawno działalność gospodarczą w związku z zaistniałą sytuacją ma brak przychodów z działalności i tym samym chce zawiesić swoją działalność, aby zmniejszyć koszty działalności. Jak do takiej sytuacji powinien odnieść się SWM, skoro beneficjent nie będzie opłacał składek społecznych, a tym samym naruszy zapisy umowy o przyznaniu pomocy – co wiąże się z jej automatycznym wypowiedzeniem?

W odniesieniu do **zapytania nr 1, 2, 3** możliwe jest zastosowanie w przedstawionych przypadkach postępowania w związku z wystąpieniem siły wyższej, w tym przypadku epidemii z wywołanej przez wirusa SARS-CoV-2. Stosowne regulacje w tym zakresie znajdują się w umowach przyznania pomocy w ramach poszczególnych działań/poddziałań/typów operacji wdrażanych przez samorządy województw.

Mając na uwadze **pytanie nr 4**, w skierowanym przez MRiRW piśmie z dnia 17.03.2020 r. do samorządów województw w sprawie wytycznych w związku z ograniczeniami spowodowanymi wystąpieniem epidemii wywołanej przez wirusa SARS-CoV-2 w Polsce, została wystosowana prośba o poinformowanie beneficjentów poddziałania 19.2 o możliwości zastosowania przepisu § 25 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2019 r. poz. 664 oraz 2023) mówiącego o możliwości przywrócenia terminu na wykonanie danej czynności, w przypadku wniesienia prośby w terminie 14 dni od dnia ustąpienia przyczyny uchybienia. Jednocześnie, zgodnie z § 32 ust. 2 ww. rozporządzenia do trybu rozpatrywania wniosków o płatność przepisy § 24 i § 25 stosuje się odpowiednio. Zatem na etapie płatności co prawda nie ma możliwości wydłużenia terminu na wykonanie określonych czynności, ale jest możliwość przywrócenia terminu na ich wykonanie. Także postanowienia umowne w zakresie operacji w ramach rozwijania działalności gospodarczej mówią, iż w przypadku uchybienia terminu wykonania przez beneficjenta czynności na etapie uzupełnień wniosku o płatność, Zarząd Województwa na pisemną prośbę beneficjenta przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli wniósł on prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia, jednocześnie z wniesieniem prośby dopełnił czynności, dla której określony był termin oraz uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy. Należy także zauważyć, że w przypadku, gdy beneficjent na etapie wniosku o płatność złożył prośbę dotyczącą wprowadzenia zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, bieg terminu na rozpatrzenie wniosku o płatność (3 miesiące) liczony jest od dnia zawarcia aneksu wprowadzającego zmiany w tym zakresie, zatem także faktyczny termin wezwania beneficjenta do usunięcia braków we wniosku ulega odsunięciu w czasie.

W odniesieniu do **zapytania nr 5** dotyczącego zawieszenia działalności gospodarczej, przepisy dotyczące poddziałania 19.2 nie przewidują możliwości dokonania takiej czynności. Jednakże MRiRW zauważa, iż mając na uwadze obecnie panującą sytuację w kraju, SW powinny każdorazowo stosować indywidualne podejście do każdej sprawy, a jakiegokolwiek braki w wypełnianiu zobowiązań umownych wymagają szczegółowych wyjaśnień ze strony beneficjenta (np. dotyczące ewentualnych przerw w opłacaniu składek czy zatrudnieniu pracowników – MRiRW prezentowało już w tym zakresie stanowisko wskazując iż uchybienia w tym zakresie nie zawsze i automatycznie powinny prowadzić do stosowania przez samorząd województwa sankcji). Należy podkreślić, że niewypełnienie któregoś z elementów zobowiązania beneficjenta w szczególnie uzasadnionych i niezależnych od beneficjenta przypadkach, nie powinno skutkować zawsze i automatycznie koniecznością zwrotu wypłaconej pomocy. Każdy taki przypadek wymaga odrębnej, indywidualnej analizy i wzięcia pod uwagę szeregu czynników mających wpływ na zaistniały stan rzeczy.

Ponadto, w odniesieniu do powyższego, należy mieć na uwadze, że w ramach pomocy dla przedsiębiorców dotkniętych skutkami panującej epidemii wywołanej przez wirusa SARS-CoV-2, podejmowane są na bieżąco rozwiązania systemowe mające na celu utrzymanie działalności przez przedsiębiorców mimo szerzącej się epidemii w kraju. Analizowane są różne możliwości, które pozwoliłyby wesprzeć lokalne firmy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zadeklarował możliwość odroczenia terminu płatności składek oraz zawieszenie lub wydłużenie spłaty już zawartych układów ratalnych.

Mając na uwadze powyższe, MRiRW na bieżąco analizuje potrzebę dostosowania przepisów wykonawczych w ramach poddziałania 19.2 do obecnie istniejącej sytuacji i bierze pod uwagę ewentualną ich zmianę, gdyby stały w sprzeczności z rozwiązaniami systemowymi, które będą miały zastosowanie w odniesieniu do wszystkich przedsiębiorców w kraju, również tych którzy są beneficjentami poddziałania 19.2.